

Fysiske inngrep for å avverge skade m.m.

§13-4

16. september 2024

Statsforvaltaren i Vestland

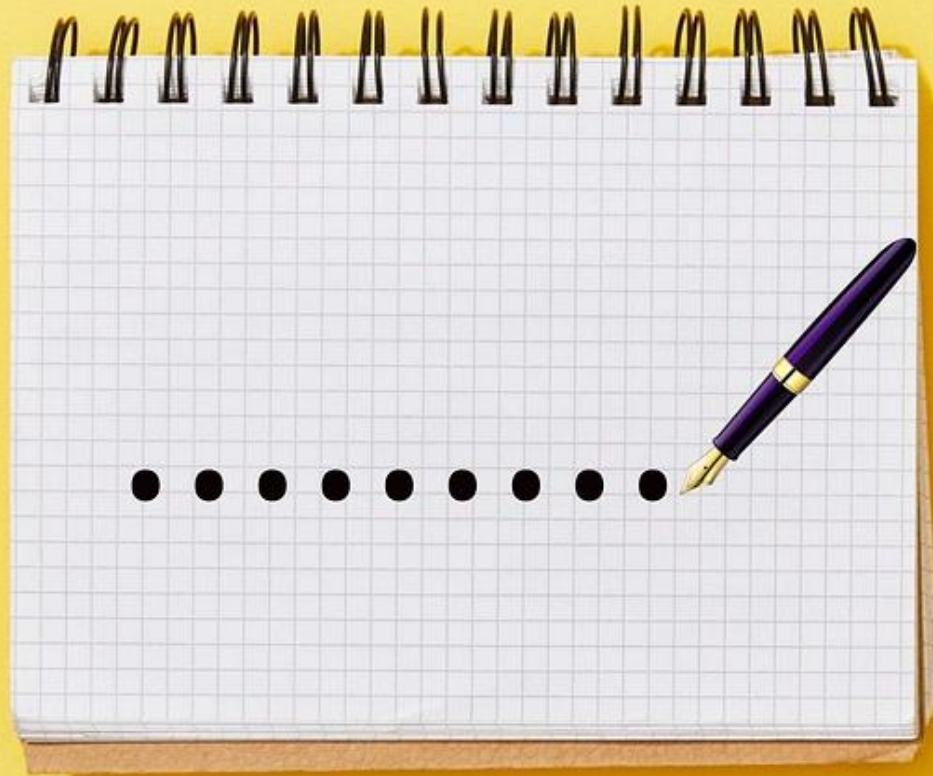

01.10.2024

Plan for økta

- Innleiing
 - Ramme for møtet
 - Dette vil vi fokusere på i dag
 - Bakgrunn, formål og avgrensing (§13-4)
 - Innhald i nytt regelverk
- Diskusjonsoppgåver i grupper
- Avrunding og oppsummering

Behovet for § 13-4

Grunnlova § 104 tredje ledd.

- Vern om barn si integritet
- Unntak krev heimel i lov
- Straffelova §§ 17 (nødrett) og 18 (nødverge)

Bakgrunn for reguleringa

- Rapport fra Deloitte (2019): [Bruk av tvang og makt i skolen \(dfo.no\)](https://www.dfo.no/rapport-om-barns-privatliv)
- Uklar oppfatning av heimel
- Ulik kunnskap mellom skuler og tilsette

Statsforvaltaren i Vestland

01.10.2024

Avgrensning mot anna regelverk

- Helse- og omsorgstenestelova
- Straffelova
- Skulens aktivitetsplikt etter kapittel 12
- Psykiske krenkingar
- Forstyrringar i undervisninga

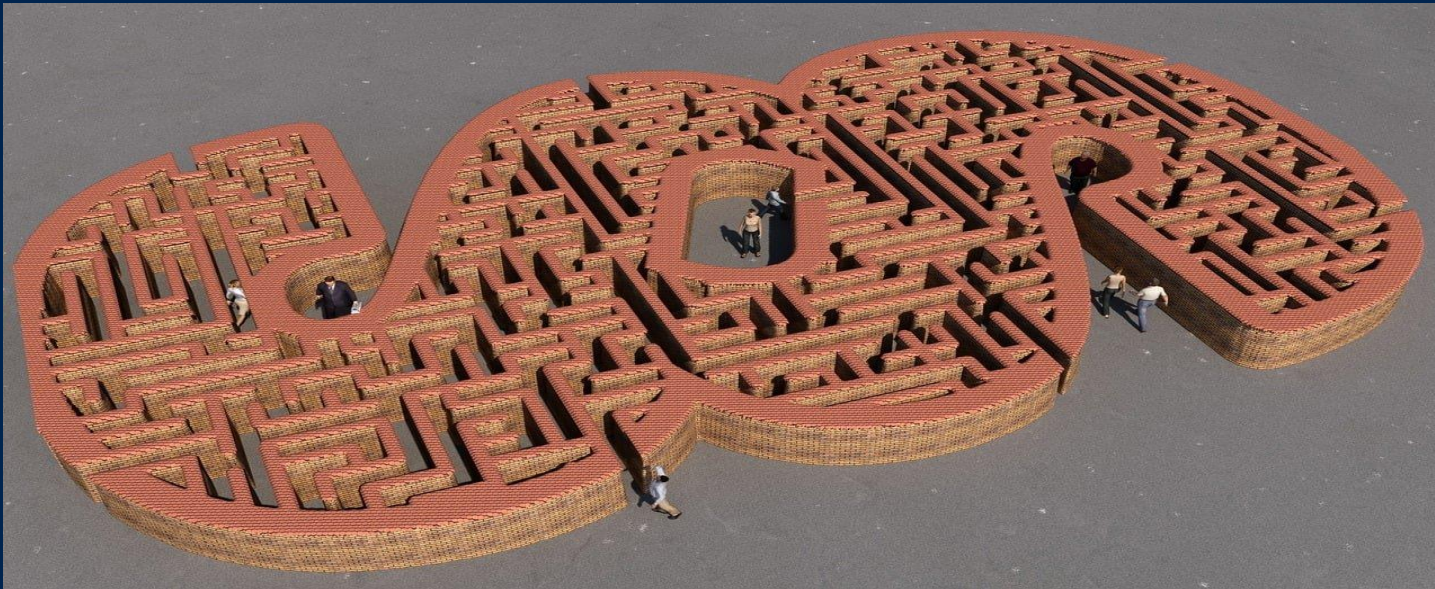

Statsforvaltaren i Vestland

01.10.2024

Generelt om §13-4

Tilsette i skolen, leksehjelpa og skolefritidsordninga kan, når andre tiltak ikkje er tilstrekkelege, gripe inn fysisk mot elevar for å avverge at:

Statsforvaltaren i Vestland

01.10.2024

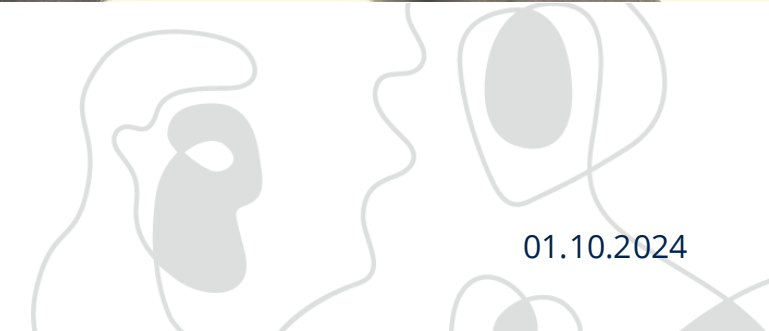
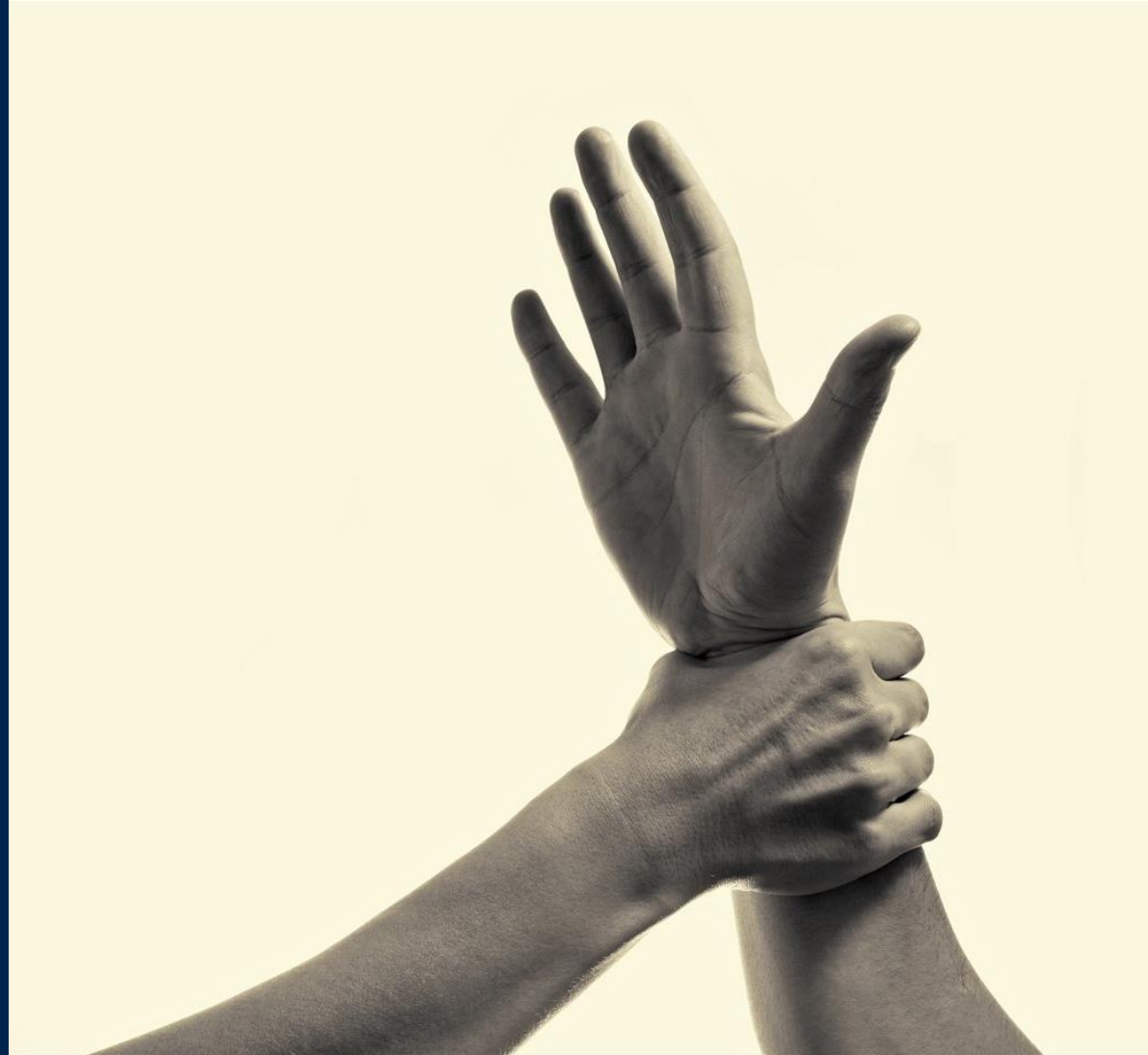
§ 13-4, første ledd, bokstav a:

Tilsette(...)kan(...)gripe inn fysisk mot elever for å avverje at ein elev

a. Krenkjer ein person fysisk eller utsett seg sjølv for fysisk fare.

❖ Kva er ei fysisk krenking?

- Meir enn «skade»
- Ikkje psykiske krenkingar
- Ikkje forstyrring

Bokstav b

Lova opnar for fysisk inngripen for å avverge skade på eigedom

Det kan gripast inn uavhengig av eigedommen sin verdi

Graden av inngripen må stå i forhold til verdien

Bokstav c

Bokstav c gir ein snever ådgang til å gripe inn fysisk mot ein elev for å stanse åtferd som er sterkt fornedrande for eleven sjølv

Sikre respekta for eleven sitt menneskeverd

Inngrepa må vere så få, kortvarige og skånsomme som mogleg

Dokumentasjon og klagebehandling

Statsforvaltaren i Vestland

01.10.2024

DISKUSJONSOPPGÅVER I GRUPPER

Tid: 15 minutt

Diskuter kva vurderinger som må ligge til grunn før ein eventuelt vel å gripe inn fysisk mot ein elev.

Diskuter kva som skal til for at tilsette på skulane blir i stand til å gjere gode vurderingar av om ein skal gripe inn fysisk mot ein elev.

Statsforvaltaren i Vestland

01.10.2024

Oppsummering

- Ikke ment å utvide bruk av fysisk inngripen
- Føremålet er at regelverket skal bli tydelegare, og å øke rettsikkerheit for tilsette, elevar og medelevar.
- Vanskelege vurderingar som må gjerast i den enkelte situasjon
- Viktig å diskutere i personalgruppa

Statsforvaltaren i Vestland

01.10.2024